

РЕШЕНИЕ

№ 1920

гр. С., 30.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 12-ТИ СЪСТАВ, в публично заседание на дванадесети април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ЯНА ЦВ. ДИМИТРОВА

при участието на секретаря ХЕЛИЯ СЛ. СИМЕОНОВА като разгледа докладваното от ЯНА ЦВ. ДИМИТРОВА Административно наказателно дело № 20221110203733 по описа за 2022 година

Намери за установено следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от АПК във връзка с чл. 72 ал. 4 от ЗМВР.

Образувано е по жалба на ВЛ. ИВ. Г. с ЕГН *****, чрез адв. М.М. със съдебен адрес в гр.С., ул.“С.“ № *, вх. *, ет. * срещу Заповед за задържане на лице № 328633-5 от 17.03.2022г. , издадена от К. М. – разузнавач при ГД „НП“, с която Г. е задържан за срок до 24 часа на основание чл. 72 ал. 1 от ЗМВР.

В жалбата се излагат оплаквания за незаконосъобразност на заповедта.

Сочи се, че в обжалваната заповед е преписана разпоредбата на основния състав на престъплението по чл.213а, ал. 1 от Наказателния кодекс, като са посочени всички възможни хипотези, при които може да бъде извършено деянието с посочената правна квалификация без да са посочени конкретни извършени от жалбоподателя действия, които да водят до извод за извършено от него престъпление, както и, че не е посочено конкретно какви вреди или вредни последици са причинени от деянието.

Сочи се още, че обжалваната заповед няма мотиви, като не е посочено, какво налага задържането на жалбоподателя: дали се цели осуетяване прикриването на извършено престъпление, дали е необходимо да се създадат условия за безпрепятствено провеждане на

полицейска проверка или с цел започване на разследване срещу вероятния извършител на престъплението.

В съдебно заседание жалбоподателят Г., редовно уведомен не се явява.

Представява се от адв. С. К., преупълномощена от Адвокатско дружество „М.М. и съдружници“.

В хода на съдебните прения процесуалният представител на жалбоподателя моли да се отмени заповедта на основанията посочени в жалбата .

Допълнително заявява, че в заповедта не са посочени фактическите основания за задържането на жалбоподателя, а именно конкретни извършени от него действия , като такива не се съдържат и в другите документи, съдържащи се в административната преписка.

Адв.К. отново акцентира върху целите по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР , респективно липсата на основание за приложението му, като сочи , че самоличността на жалбоподателя е била установена още преди неговото задържане, били са извършени действие по претърсване и изземване и видно от приетите по делото писмени доказателства не са налице данни за възпрепятстване действията на полицейските органи от страна на оспорващото лице или налична опасност от укриване .

В тази връзка адв.К. изтъква, че жалбоподателят е дал обяснения по случая още на 12.01.2022г., т.е. повече от 2 месеца преди задържането му, съответно същият е знаел за извършваната полицейска проверка, за обстоятелствата, които се проверяват и не е предприел никакви действия по укриване.

Възразява се , че след задържането на жалбоподателя до неговото освобождаване не са извършвани неотложни процесуални действия, които да не е било възможно да бъдат извършвани без прилагане на ПАМ, а с негово участие във времето на задържането не са били извършвани никакви действия.

Не на последно място се сочи, че липсва неотложност, доколкото ДП е образувано за разследване на престъпна деятелност с голяма давност, която е приключила според разследващите през 2019г.

Навеждат се аргументи за некомпетентност на органа , който е започнал досъдебното производство и е извършил действията по разследване, предхождащи задържането на жалбоподателя.

По изложените съображения адв. К. иска атакуваната заповед за задържане на В.Г. за срок до 24ч. да бъде отменена.

Претендира, направените от жалбоподателя разноски.

Ответникът К. М. – разузнавач при ГД „НП“, редовно призован не се явява.Представява се от юрк. Х. М. - М. и юрк. Г. П. с пълномощно по делото.

Във връзка с подадената жалба е постъпило становище от ответника, което по съдържание представлява справка по движението на преписката . По същество, ответникът сочи, че оспорената заповед е издадена от компетентен орган и съдържа необходимите

реквизити, поради което следва да бъде потвърдена.

В хода на съдебните прения юрк. М. – М. подробно анализира правната природа на мярката по чл.72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, като сочи , че в конкретния казус се съдържат данни за възможна съпричастност на конкретно лице към престъпление, което е послужило като основание за органа да предприеме задържане в условията на оперативна самостоятелност.

Сочи , че в заповедта за задържане, органът се е позовал на образувано ДП, което е по описа на ГП „НП“, като бланкетно посочва, че са били налице обстоятелствата да предприеме действия по задържане.

Юрк. М. – М. заявява, че са налице материално правните предпоставки за издаване на заповед, като е спазена процедурата по чл. 72-74 от ЗМВР, като форма и реквизити. Правата на задържаното лице били разяснени и не е нарушен принципа на съразмерност, тъй като административният орган не е засегнал правата и законните интереси на лицето от гледна точка на целта, за която се издава акта.

Посочва се , че преди да се пристъпи към задържането на жалбоподателя са извършени действия по разследване : разпит на свидетели, оглед на ВД, анализ на секретни материали.

Заявява се , че жалбоподателят е задържан в 23:13ч. на 17.03.2022г. и е освободен на следващият ден, но следвало да се вземе предвид , че времето около 3 часа е било необходимо на разследващите органи да изчакат преценка и санкция за привличане на лицето към наказателна отговорност от наблюдаващия прокурор.

Предвид изложеното юрк. М. – М. счита, че производството по издаване на заповедта за задържане на жалбоподателя е протекло правилно и последната следва да бъде потвърдена.

Претендира присъждането на юрисконсултско възнаграждение.

В хода на съдебните прения юрк. П. поддържа казаното от колегата си юрк. М.-М..

В допълнение посочва , че задържането в случая се е явило като превантивна мярка, за да предотврати възможността лицето да се укрие или извърши престъпление и спрямо него да не може да бъде проведено разследване. В тази връзка заявява, че задържането е съобразено с личността на задържания и възможността за указване от негова страна на въздействие върху евентуалните свидетели, които ще бъдат разпитани в хода на наказателното производство.

Юрк.П. намра възраженията на адв.К. за липса на конкретни данни за извършено престъпление за неоснователни, като посочва , че е достатъчно да има данни, а такива се съдържат в преписката, както и са споменати какви са събраните доказателства, а именно в ДП, както и в плана, утвърден от директора на ГД „НП“ с посочен в заповедта номер.

По тези съображения юрк.П. иска отхвърляне на жалбата.

Съдът, след като обсъди събраните писмени доказателства намира следното:

Жалбата на ВЛ. ИВ. Г. с ЕГН ***** срещу Заповед за задържане на лице № 32863з-5 от 17.03.2022г. , издадена от К. М. – разузнавач при ГД „НП“ е подадена в законоустановения срок и от лице, което има право на жалба, поради което е допустима.

Разгледана по същество е основателна.

На 10.12.2021г. в ГД"НП" бил заведен сигнал с вх.№ пр.3 28600-59065/10.12.2021г. от ГД"Боец-България обединена с една цел" с ЕИК *** представлявано от управителя Г. Г. с копие до министъра на вътрешните работи.

В сигнала била изнесена информация за съдържанието на различни публикации в електронни медии, касателно съмнителна дейност да бивши членове на НС на РБ, правителството на РБ и други лица.

Сред посочените поименно в сигнала е и жалбоподателят В.Г..

В сигнала се сочи, че по публикации на В. Б., последният бил , изнудван от Г. в качеството му на министър на финансите да заплаща на него и на Б. Б. по 20% от печалбата на неговия лотариен бизнес срещу прокарването на поправка в Закон за хазарта, чрез М. С. и като резултат - да заплаща по-ниски такси.

В сигнала се сочело още, че Г.(заедно със С. А.) е бил куриер на Б. в тази престъпна схема за рекет и изнудване.

Въз основа на този сигнал и по заповед № 3286з-4537 от 16.12.2021г. на директора на ГД"НП" е бил сформиран екип , който започнал проверка по утвърден план рег. № 3 286р-62453 от 22.12.2021г.

Съобразно посочения утвърден план, проверката следвало да приключи до 15.02.2022г. с обобщена справка, която да се изпрати на прокуратурата (т.13).

В хода на проверката били изискани и приобщени : доклад № ДИД1-СФ-15/25.06.2021г., справки, заповеди и графици от НСО, справки от БНБ, справки от търговски банки, справки от НАП, приобщени копия от платежни документи, разрешителни, пълномощни и др.

Била извършена проверка и на предоставените в сигнала линкове към статии в електронни медии.

В хода на проверката на 23.12.2021г. са снети сведения от Г. Г. - ГД"Боец-България обединена с една цел" с ЕИК ***, който заявява, че няма лични възприятия във връзка с информацията в депозирания сигнал и посочва, че последният съдържа препратки към публикации и искане за проверка на изнесената информация, тъй като същата представлява данни за извършени престъпления.

В периода от 23.12.2021г. до 07.03.2022г. са били снети сведения от общо двадесет и две лица.

Сведения били снети и от жалбоподателя В.Г. на 12.01.2022г.

На 17.03.2022г. за времето от 13:55 ч. до 14:15ч. от разследващ полицай при ГД"НП"

бил проведен разпит на свидетеля К. П., в който последният изразил притеснения относно публичните твърдения на В. Б. , че е обект на изнудване от В.Г. , както и във връзка с получен доклад от министерство на финансите за дейността на ИА" ОСЕС " и Дирекция"Национален фонд" при МФ.

На 17.03.2022г. за времето от 20:30ч. до 23:10ч. при условията на неотложност било извършено претърсване на адрес в гр. С., ж.к."И.", ул."С." № * , вх. *, ап. *, последният обитаван от В.Г..

При претърсването са били иззети вещи , за които Г. отразил, че са негови лични.

След приключване на посоченото действие, жалбоподателят бил отведен в ГД"НП".

Там спрямо В.Г. била издадена заповед за задържане на лице № 3 28633-5 от 17.03.2022г. от К. М. – разузнавач при ГД „НП“.

С посочената заповед Г. е задържан в 23:13ч. на 17.03.2022г. за срок до 24 часа на основание чл. 72 ал. 1 от ЗМВР.

Като фактическо основание за задържането в заповедта било посочено : "В хода на проведените ОИМ по ДП № 42/2022г. на ГДНП, съгласно план вх. № 3 286р-13193/17.03.2022г. на ГДНП се установиха данни за съпричастност на лицето към действия, с които е принудил друго да се разпорежи с вещ или със свое право , или да поеме имуществено задължение го заплаши с насилие, разгласяване на позорящи обстоятелства, увреждане на имущество или друго противозаконно действие с тежки последици за него или негови близки – престъпление по чл. 213а, ал. 3, т. 2 и т. 5 от НК".

Жалбоподателят е бил освободен в 18:56ч. на 18.03.2022г.

Гореизложената фактическа обстановка съдът прие за установена въз основа на приложените по делото писмени доказателства.

В тази връзка е нужно да се посочи, че извън преценката на съда в настоящето производство следва да останат всички доказателства, писмени и гласни, събрани в досъдебното производство след 23:13ч. на 17.03.2022г.

Това е така, доколкото предмет на контрол се явяват фактическите и правни основания за издаване на процесната заповед.

В тази връзка , без коментар следва да останат възраженията на юрк.М.-М. във връзка с взаимодействието на органите на ДП със СГП.

При така установената фактическа обстановка съдът приема от правна страна следното:

Заповедта, предмет на съдебния контрол е издадена от материално и териториално компетентен административен орган при спазване на предписаната от закона форма по смисъла на чл. 59, ал. 2 от АПК, като съобразно разпоредбите на чл. 72, ал. 1 ЗМВР правомощие да задържат граждани имат полицейски органи, каквото качество издалият заповедта има по смисъла на чл. 57, ал. 1 ЗМВР(л.28 от съдебното производство).

Настоящият съдебен състав намира, че в хода на административното производство е допуснато съществено нарушение на административнопроизводствените правила, което ограничава правото на защита на оспорващата страна и пречатства възможност ѝ адекватно да я организира.

Нарушението е свързано с фактичката обосновка на задържането.

Съгласно Решение от 24.06.2014 г. по жалби № 500 27/08 и № 50781/095 - П. и П. срещу България на ЕСПЧ, не е достатъчно заповедта за задържане да съдържа само позоваване на разпоредби, без посочване на специфични обстоятелства или действия на задържаното лице, дали повод на органа да прибегне до задържане. Вземане на принудителна административна мярка по този начин противоречи на правната □ природа, тъй като не отговаря на духа и целта на закона, не е обоснована и необходима.

В ТР №4/22.04.2004 г. на ВАС е изложено следното: "необходимостта и задължителността на излагането на мотиви при издаване на акт от административния орган са решени с разпоредбата на чл. 15, ал. 1 и ал. 2, т. 3 от ЗАП. По този начин се дава възможност на адресата на акта и заинтересованите лица да научат какви са фактите, мотивирали административния орган, да приложи една или друга правна норма. Мотивите дават възможност на по-горестоящия административен орган и съда да извършат проверката за законосъобразност на акта. Изключение от този принцип е предвидено единствено в случаите, посочени в чл. 15, ал. 3 от З.: когато с акта се удовлетворяват изцяло направените искания и не се засягат права или законни интереси на други граждани и организации, както и когато въпросът е свързан със защита на класифицирана информация, представляваща държавна или служебна тайна. В тези случаи се посочва само правното основание за издаването на акта. По изложените причини липсата на мотиви във всички случаи е основание за отмяната на издадения административен акт." Цитираното тълкувателно решение, макар и по отменения ЗАП, не е изгубило силата си, защото съдържа принципни положения.

В случая, ответникът от фактическа страна е изложил следното : " В хода на проведените ОИМ по ДП № 42/2022г. на ГДНП, съгласно план вх. № 3 28бр-13193/17.03.2022г. на ГДНП се установиха данни за съпричастност на лицето към действия, с които е принудил другото да се разпореде с вещ или със свое право , или да поеме имуществено задължение го заплаши с насилие, разгласяване на позорящи обстоятелства, увреждане на имущество или друго противозаконно действие с тежки последици за него или негови близки – престъпление по чл. 213а, ал. 3, т. 2 и т. 5 от НК".

Вероятно , така описаните факти са плод на невнимателно преписване на законовия текст, но на практика абсолютно лишават, както жалбоподателя, така и всеки друг да разбере фактичката рамка на евентуалното престъпление.

В този смисъл са основателни възраженията на адв.К., че липсва и минимално количество факти за време, място и начин на извършване на твърдяното престъпление.

В настоящия случай не става ясно, нито от материалите по преписката, нито се

изясни в хода на съдебното заседание, дали и по какъв начин административният орган е имал данни за извършено от жалбоподателя престъпление, доколкото и пред съда такива не бяха представени, заради което задържането безспорно е извършено в нарушение на закона.

В следствие от това съдът намира за необходимо да напомни утвърденото в правоприлагането положение, че ограничаването на основно прогласено в Конституцията и в редица международни актове право – правото на свободно придвижване, не може да почива на предполагаеми, непосочени причини, останали недоказани и в рамките на настоящото производство.

По този начин грубо се ограничава и правото на защита на задържаното лице, което е поставено в ситуация да не е наясно с повода за задържането си.

Независимо от горното, съдът констатира нарушение на материалноправните разпоредби, доколкото и от събраните по делото доказателства не се установяват данни за извършено от страна на лицето престъпление, поради което не са изпълнени предпоставките за приложение на материалноправната разпоредба на чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР.

Налице е отменителното основание по чл. 146, т. 4 АПК.

Задържането под стража на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 вр. чл. 73 от ЗМВР за срок не по-дълъг от 24 часа представлява принудителна административна мярка, която има за цел чрез задържането да се предотврати възможността лицето да извърши престъпление, да продължи да извършва престъпление или да се укрие.

За прилагането на процесната принудителна административна мярка не е необходимо да са събрани доказателства, установяващи по категоричен начин вината на лицето, извършило престъпление по смисъла на НК.

Същата се предприема с цел започване на разследване срещу вероятния извършител на престъпление.

Разпоредбата на чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР обаче предполага наличието на достатъчно данни по смисъла на чл. 207, ал. 1, вр. чл. 211, ал. 1 НПК, от които да може да се направи обосновано предположение, че конкретно лице е извършило престъпление.

С други думи, данните следва да са налични преди постановяването ѝ, респ. преди задържането на лицето, а не да се установяват след това.

Относими към твърдяната в сигнала деятелност на жалбоподателя са сведенията на В. Б. от 24.01.2022г., Г. Попов от 11.01. 2022г., М. С. от 03.02.2022г., С. А.-Д. 06.01. 2022г., М. И. от 15.02.2022г., Г. К. от 28.02.2022г. и Д. К. от 28.02.2022г., както и извършените във вече започналото (макар и от некомпетентен орган) ДП разпит на св. П. и претърсване в дома, обитаван от Г..

От събраните в хода на проверката сведения, свидетелските показания на П. обсъдени в съвкупност с приобщените копия на документи не се установяват достатъчно данни, от които да се направи предположение за извършено престъпление чл. 213а от НК.

Даве и да се приеме, че в преписката има данни за осъществени нерагламентирани

контакти между Г. в качеството му на министър на финансите и В. Б. собственик на търговско дружество (данни , съдържащи се в сведението от В. Б.) съдът установи и несъобразяване с целта на закона – отменително основание по чл. 146, т. 5 АПК.

Със задържането е нарушен принципът на съразмерност, приложим в административното производство - чл. 6 от АПК.

Задържането за срок от 24 часа по реда на чл. 72 от ЗМВР е ПАМ, която в зависимост от случая би могла да има превантивен или преустановителен характер.

Задържането по чл. 72, ал. 1 от ЗМВР съставлява ограничаване на правото на свобода и съгласно чл. 5, пар. 1, буква "с" от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи по изключение е приложимо с цел да осигури явяването на лицето пред предвидената в закона институция при обосновано подозрение за извършване на престъпление или когато обосновано е призната необходимостта да се предотврати извършване на престъпление или укриване след извършване на престъпление.

В конкретния случай приложената ПАМ не се оправдава от никоя от тези цели.

Самоличността на В.Г. е установена и то в период назад , предхождащ времето на задържането.

Видно от събраните доказателства, предмет на полицейската проверка, а в следствие и на започналото досъдебно производство е противоправна дейност, осъществена в периода от месец декември 2014г. до месец декември 2019г.

По делото не се установява със задържането на жалбоподателя да е предотвратено или преустановено извършването на престъпление. Твърдение в този смисъл е абсурдно , доколкото според органите на полицията и ДП престъпната дейност е довършена през 2019г.

Що се отнася до твърденията на процесуалните представители на ответника, че задържането е съобразено с личността на задържания и възможността за оказване от негова страна на въздействие върху евентуалните свидетели, които ще бъдат разпитани в хода на наказателното производство съдът ги намира за произволни.

В случая се касае за неосъждано лице , за което няма данни да е криминално регистрирано или да има други регистрирани противоправни прояви, за да бъде "профилактирано", чрез задържане.

Същият не обладава длъжностното качество, което е притежавал към изследвания период, респективно не би следвало да има достъп до служебна документация, а по отношение на "евентуалните свидетели" е нужно да се посочи , че при снемането на сведения от Г. на 12.01.2022г., същият е бил уведомен за предмета на водената проверка.

Това е видно от начина на формулиране на въпросите към него и неговите отговори.

В този смисъл задържането за срок до 24 часа по никакъв начин не е можело да обслужи посочената от процесуалния представител на ответника цел.

На следващо място, ответникът не сочи данни , от които е можело да се направи

извод , че Г. ще се укрие.

Със задържането, правата и законните интереси на жалбоподателя са засегнати в по-голяма степен от необходимото от гледна точка на целта, за която се издава административният акт.

По изложените съображения оспорената заповед следва да бъде отменена като незаконосъобразна на основание чл. 146, т. 4 и т. 5 АПК.

Предвид изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 1 АПК, ответникът следва да бъде осъден да заплати на В.Г. сумата от 490 /четиристотин и деветдесет /лева , представляваща разноски по делото, от която 480 лева – адвокатско възнаграждение и 10 лева – внесена държавна такса.

Водим от горното, СЪДЪТ

РЕШИ:

ОТМЕНЯ заповед за задържане на лице № 328633-5 от 17.03.2022г. , издадена от К. М. – разузнавач при ГД „НП“, с която ВЛ. ИВ. Г. с ЕГН ***** е задържан за срок до 24 часа на основание чл. 72 ал. 1 от ЗМВР.

ОСЪЖДА Главна дирекция"Национална полиция" **ДА ЗАПЛАТИ** на ВЛ. ИВ. Г. с ЕГН ***** сумата от 490 /четиристотин и деветдесет / лева , представляваща разноски по делото, от която 480 лева – адвокатско възнаграждение и 10 лева – внесена държавна такса.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Административен съд - С. град, в 14-дневен срок от получаване на съобщението.

Съдия при Софийски районен съд: _____